

конфіденційної інформації і персональних даних, дотримання корпоративної етики, антикорупційної політики [5].

Підеумовуючи вищесказане слід зазначити, що це далеко не всі існуючі інструменти антикризового управління, які напрацювали сучасні підприємства. Використання лише одного із перерахованих інструментів може не призвести до очікуваних результатів. Ефективним може бути лише набір інструментів, сформований індивідуально для кожного окремого підприємства. Такий набір інструментів має відрізнятися залежно від специфіки діяльності підприємства та проблем, з якими йому прийшлося зіштовхнутися.

Використані джерела

1. Рейнжиниринг корпорации: манифест революции в бизнесе / М. Хаммер, Дж. Чампи; пер. с англ. Ю. Е. Корнилович. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2007. 288 с.
2. Аникин Б., Воронов В. Основные аспекты формирования аутсорсинга. *Маркетинг*. 2005. № 4. С. 107-116.
3. Маховка В. М. Процес, методи та функції антикризового управління на підприємстві. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер. : Економічні науки*. 2012. № 1. С. 219-225. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpusk_2012_1_43.
4. Баранов В. А. Антикризисное управление. М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2009. 520 с.
5. Олешко А. А. Механізм антикризового управління фінансовими корпораціями. *Ефективна економіка*. 2018. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6106>

Світлана АЛЕКСАНЯН

здобувачка освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ТНЕУ Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ

ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Децентралізація – поняття, яке стало звичним для українських політиків, що розглядають його крізь призму перерозподілу повноважень, створення самодостатніх регіонів, об'єднання територіальних громад. Децентралізаційна реформа пов'язана з конкретною людиною, громадянином, громадою. Її мета – зробити спроможними цих людей нести відповідальність за своє життя, надавши повноваження та ресурси держави на якомога нижчий рівень.

За період свого існування об'єднані територіальні громади довели свою спроможність виконувати широкі повноваження, використовувати значні ресурси та брати відповідальність за розвиток своїх територій. Це підтверджує моніторинг фінансових результатів діяльності об'єднаних територіальних громад, конкретні реалізовані проекти в селах і містах. Успішний приклад надихає інші громади, які попри спротив керівництва деяких районів,

приймають рішення про об'єднання зусиль заради розвитку. Так, об'єднані громади липе вчатся ефективно використовувати власні ресурси і допомогу від держави та міжнародних партнерів, оскільки раніше вони не мали досвіду розробки якісних проєктів [1].

Реформа почалася відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Цей документ дав можливість людям в селах, селищах, містах об'єднуватись у більші територіальні громади зі значно ширшими повноваженнями. Нині в Україні створено вже понад 1000 об'єднаних територіальних громад, які самостійно формують та наповнюють свої бюджети з податків, які залишаються у розпорядженні громад, отримують від держави фінансову підтримку. Ці громади самі вирішують, наприклад, як і коли будувати школи, відкривати медичні кабінети чи ремонтувати дороги. Гроші від держави надходять до місцевих бюджетів у вигляді субвенцій, які йдуть виключно на освіту та медицину в громадах, зокрема на зарплати вчителям та лікарям, та дотацій з різноманітних державних фондів. Так, держава вже зараз підтримує новостворені громади з використанням Фонду регіонального розвитку на зведення різноманітних інфраструктурних об'єктів. Наступного року має повноцінно запрацювати Фонд енергоефективності, з якого планується виділення громадам ресурсів на утеплення соціальних об'єктів, переведення їх на альтернативні види опалення тощо.

Не дивлячись на складність і багатовекторність децентралізації, основні її положення досить чіткі і прості. Перший важливий момент – наближення центрів надання послуг до людей. Тобто отримувати субсидії, допомогу по безробіттю, адміністративні послуги люди будуть поблизу місця проживання. Другий аспект – об'єднана громада отримуватиме додаткові фінансові та майнові ресурси. Громади отримають в своє розпорядження основний ресурс місцевого самоврядування – землю, будуть мати можливість встановлювати місцеві податки і збори та наповнювати ними безпосередньо місцеві бюджети. Тобто те, що буде зароблятися на місцях, буде там і витратитися, причому на вирішення тих питань, які громада вважає найбільш актуальними. І третє положення – з'явиться можливість об'єднати ресурси громади для покращення якості освітніх, медичних та інших послуг, а також утримання місцевої інфраструктури. Тобто маленькі населені пункти, об'єднавши ресурси, зможуть нарешті вирішити проблеми, з якими самотужки не можуть впоратися. Крім того, оптимізація роботи шкіл і медичних закладів дозволить підвищити якість послуг, що там надаються. Тобто головний принцип децентралізації в тому, щоб більше повноважень передати тим органам влади, які наближені до людей.

Спланувати, скільки громад захоче об'єднатися, складно, оскільки це справа добровільна. Люди мають зрозуміти, чому їм вигідно планувати та втілювати в життя самим те, що вони хочуть. Децентралізацією ми

підштовхуємо їх до соціальної співпраці. Об'єднання в громади йде важко, оскільки багато років до цього політичний режим руйнував горизонтальні зв'язки співпраці людей між собою, вибудовуючи чітку вертикальну владу. Тепер необхідно відбудувати знизу цей соціальний капітал, який має стати фундаментом розвитку України.

Як зауважують експерти, подекуди люди в громадах вражені розмірами фінансових ресурсів, які залишаються в їхніх бюджетах, а також надходять у вигляді субвенцій з державного бюджету, і не знають, як правильно розпорядитися фінансами. Тому такі громади потребують ґрунтовного навчання для підготовки проєктів з ефективного вкладення коштів в інфраструктуру, яка б допомагала громадам розвиватися.

Таким чином, місцеві органи влади, використовуючи інструменти фінансової децентралізації можуть самостійно визначати пріоритети у вирішенні нагальних для території проблем та формувати для цього місцеві програми, спрямовані на забезпечення економічного й соціального розвитку територій.

Використані джерела

1. URL: <http://www.minregion.gov.ua/press/news/mif-shho-detsentralizatsiya-vbivaye-selozrozvianyiy-ostatochno-tomu-reformu-vigidnishe-pidtrimati-nizh-blokovati-v-yacheslav-negoda/>
2. Децентралізація влади. URL: <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/3354>
3. URL: <http://www.minregion.gov.ua/press/news/mif-shho-detsentralizatsiya-vbivaye-selozrozvianyiy-ostatochno-tomu-reformu-vigidnishe-pidtrimati-nizh-blokovati-v-yacheslav-negoda/>

Тетяна АЛМАШІЙ

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я» ТНЕУ

Катерина ПОПЕЛИЧ

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я» ТНЕУ

Науковий керівник – д. е. н., професор кафедри менеджменту
публічного управління та персоналу ТНЕУ Петро МИКИТЮК

ЗБАЛАНСУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ У ПРОЦЕСІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

У прогнозуванні громадського здоров'я економічна ситуація грає чільну роль. Закономірності формування популяційного здоров'я єдині для всього людства і залежать від одних і тих же факторів. Поширення здорового способу життя, крім формування сприятливих умов у виробничій та соціальній сферах, вимагає пріоритетної уваги до профілактики захворювань, до таких її сторонам, як охорона материнства і дитинства, санітарний контроль за умовами праці,